

LBRIS

We know
books

MARELE SUCCESOR

Divinul destin al strălucitului
tovarăș Kim Jong Un

ANNA FIFIELD

Traducere din limba engleză de
Răzvan Lerescu

CUPRINS

Nota autoarei	15
Harta Peninsulei Coreene.....	16
Arborele genealogic al familiei Kim	17
Prolog	19

PARTEA ÎNTÂI. UCENICIA

1. Începutul.....	33
2. Viața cu imperialiștii	60
3. Anonim în Elveția	78
4. Curs introductiv în dictatură.....	99

PARTEA A DOUA. CONSOLIDAREA

5. Al treilea KIM la cârmă.....	123
6. Gata cu strânsul curelei.....	140
7. Mai bine temut decât iubit	161
8. Adio, unchiule!.....	182
9. Elitele din Phenhattan.....	199

10. Generația Y și modernitatea	217
11. Jocul cu „Șacalii”	235

PARTEA A TREIA. ÎNCREDEREA

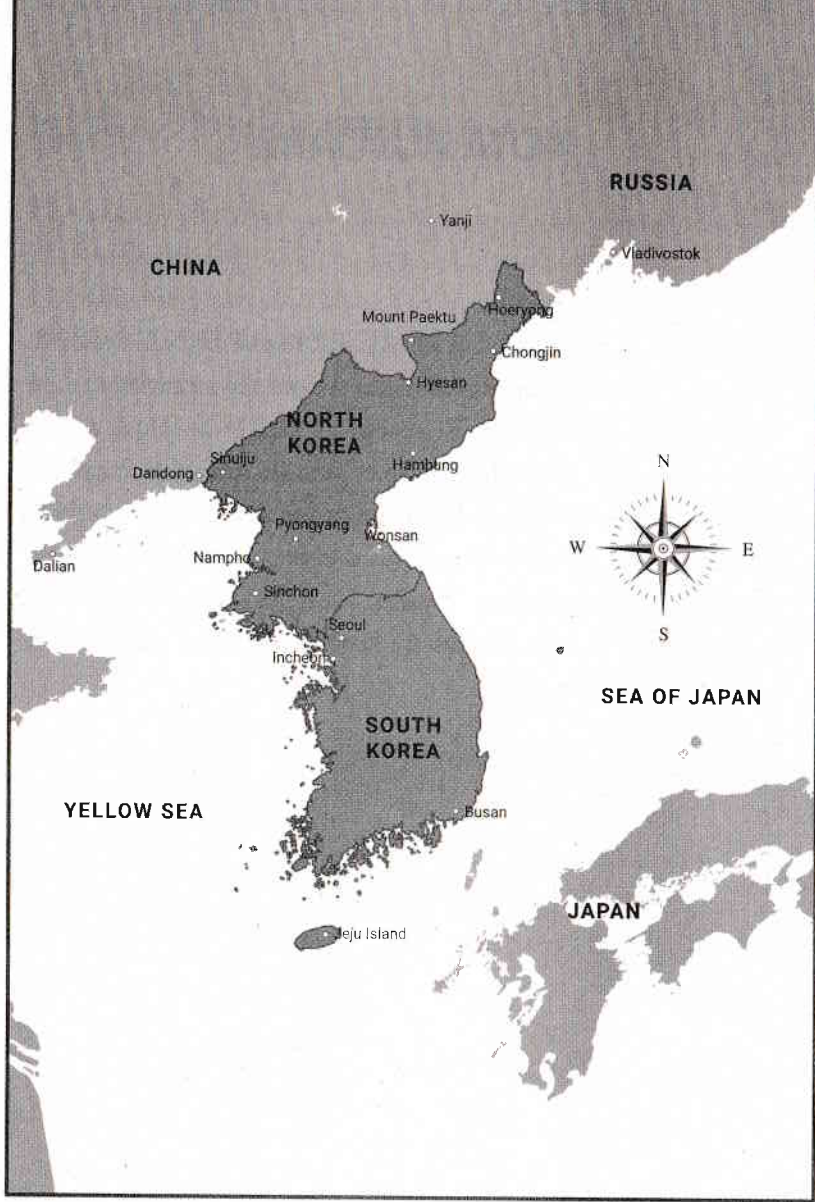
12. Vremea distracției	257
13. Fratele nedorit.....	278
14. Sabia prețioasă	304
15. Ofensiva charismatică	328
16. Tratatative cu „Șacalii“	350
Epilog.....	372
Mulțumiri.....	382
Note.....	389

NOTA AUTOAREI

MULȚI DINTRE CEI CARE AU EVADAT DIN COREEA de Nord despre care am scris în această carte mi-au cerut să nu le folosesc numele adevărate. Ei se tem că, dacă le-aș folosi, rudele lor – rămase în Coreea de Nord – ar avea de suferit. În cazul lor am folosit fie pseudonime, fie niciun nume.

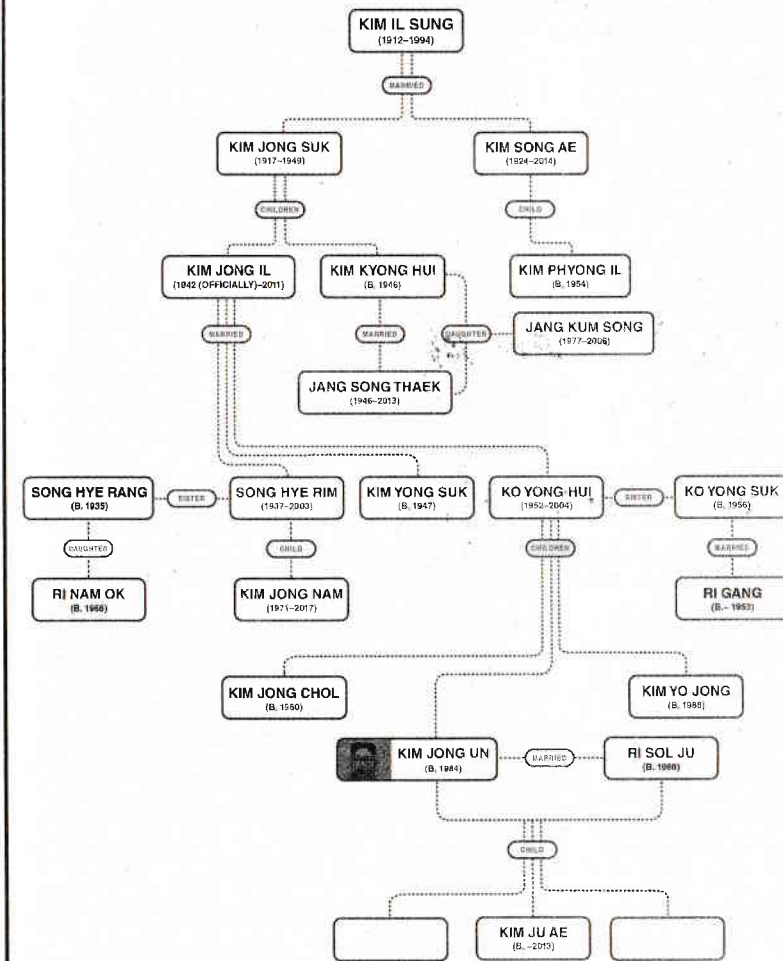
Am ales stilul și romanizarea nord-coreeană pentru numele și toponimele nord-coreene. Așadar, Kim Jong Un, și nu Kim Jeong-un; Ri, nu Lee; Paektu, nu Baekdu; Rodong, nu Nodong; Sinmun, nu Shinmun.

KOREAN PENINSULA

KIM FAMILY TREE

(Selected members)

PROLOG

ERAM LA BORDUL ZBORULUI AIR KORYO 152 CĂTRE Phenian, gata să încep a șasea excursie către capitala Coreei de Nord, dar prima de când Kim Jong Un preluase puterea. Era 28 august 2014.

Pentru un jurnalist, drumul către Coreea de Nord e întotdeauna o experiență bizară, fascinantă și frustrantă, dar această deplasare avea să atingă un nivel fără egal al suprealismului. Pentru început, stăteam lângă Jon Andersen, un luptător profesionist de wrestling de vreo 150 de kilograme, din San Francisco, care-și spune Strong Man în ring și e renumit pentru mișcări precum plonjonul care-ți rupe gâtul sau aruncarea gorilei.

Am ajuns să stau lângă Andersen la clasa business (da, liniile aeriene comuniste, de stat, au clase), fiindcă un pasager a vrut locul meu la clasa a doua ca să poată sta lângă prietenul său. Ne-am instalat în fotoliile roșii ale bătrânului avion cu reacție Ilyushin care arătau ca niște fotolii din sufrageria buniciei, cu tetiere acoperite cu milieuri și pernuțe din brocart auriu.

Andersen era unul dintre cei trei luptători americani care, odată trecuți de prima tinerețe, au ajuns în Japonia, unde

dimensiunea lor îi ajută să se mențină în top, spre deosebire de țara lor de baștină. Se bucurau de celebritate și încasări rezonabile în Japonia. Căutau însă noi oportunități, așa că trioul s-a înscris la un eveniment nepereche: prima ediție a Jocurilor Internaționale de Wrestling de la Phenian, un weekend de evenimente sportive cu arte marțiale organizat de Antonio Inoki, un luptător japonez de wrestling cu falca pătrată, care promovează pacea prin intermediul sportului.

În timp ce decolam, Andersen îmi povestea că e curios să vadă cum e, de fapt, Coreea de Nord, să scape de clișeele din presa americană. Nu eram îndeajuns de crudă încât să-i spun că urma să fie martor al unei pantomime perfectate de-a lungul mai multor decenii, menită să se asigure că niciun turist nu poate să vadă, de fapt, cum e adevărata Coreea de Nord, că nicio masă nu poate fi obișnuită și nicio întâlnire, spontană.

La următoarea noastră întâlnire, Andersen purta niște mici pantaloni din lycra – unii le-ar spune chiloți –, iar pe fund se putea citi STRONGMAN. A intrat în forță în Gimnaziul Ryugyong Chung Ju-yung din Phenian, în fața unui public de 13 000 de spectatori nord-coreeni atent selecționați, în timp ce instalația de sunet tuna: „E un macho”.

Părea mult mai mare fără haine pe el. Am rămas mirată de bicepsii și mușchii coapsei, care se chinuiau să-i iasă de sub piele, asemenea cârnii din pielița unui cârnat. Nu puteam decât să-mi imaginez șocul nord-coreenilor, mulți dintre ei supraviețuitori ai unei perioade de foamete care le ucisese sute de mii de compatrioți.

După câteva clipe, un luptător și mai mare, Bob Sapp, a intrat în arenă purtând o capă cu paiete și pene albe. Era îmbrăcat ca pentru Mardi Gras, nu Regatul Izolat.

„Omoară-i!” urla Andersen către Sapp în timp ce cei doi americani atacau doi luptători japonezi mult mai mici.

Era un spectacol cât se poate de straniu și halucinant pentru Coreea de Nord: o farsă americană în țara celor mai malefici propagandiști. Nord-coreenii din public, obișnuiți cu amăgirile, și-au dat curând seama că asistă la o coregrafie atent regizată, mai degrabă un divertisment decât un sport. După ce s-au prins, au început să râdă la gesturile teatrale ale luptătorilor.

Mie îmi era însă mai greu să disting ce era adevărat și ce nu.

Trecuseră șase ani de la ultima mea vizită în Coreea de Nord. Mai fusesem aici cu Filarmonica din New York, în iarna lui 2008. Fusesse o excursie care, la vremea respectivă, mi se păruse un moment de cotitură istorică.

Renumita orchestră a Statelor Unite se producea într-o țară care apăruse pe lume din cauza urii față de americani. Steagurile Americii și Coreei de Nord se aflau la capetele scenei, ca niște cărți pe un raft, în timp ce orchestra interpreta lucrarea Un american la Paris a lui George Gershwin.

„Un compozitor ar putea cândva să scrie o lucrare intitulată Americani la Phenian, le-a spus dirijorul Lorin Maazel nord-coreenilor din sală. Au cântat apoi „Arirang”, un cântec popular coreean impresionant despre despărțire, care i-a mișcat chiar și pe cei din public, locuitori ai Phenianului aleși pe sprânceană.

Punctul de cotitură nu s-a materializat.

În același an, „Iubitul Conducător” al Coreei de Nord, Kim Jong Il, a suferit un accident vascular cerebral care aproape că l-a răpus. De atunci, regimul a avut o singură prioritate: asigurarea continuității dinastiei Kim.

În culise, se conturau planuri pentru a-l instala pe fiul cel mic al lui Kim Jong Il, un bărbat de doar 24 de ani, la cârma Coreei de Nord.

Încoronarea acestuia urma să aibă loc peste doi ani. La momentul respectiv, câțiva analiști au sperat că Kim Jong Un avea să reformeze regimul. La urma urmei, tânărul fusese educat în Elveția, călătorise în Occident și fusese expus la capitalism. Cu siguranță urma să aducă un strop de occident în Coreea de Nord?

Aceleași speranțe s-au manifestat și în 2000 odată cu ascensiunea la putere a lui Bashar al-Assad – oftalmolog cu studii la Londra –, dar și față de prințul moștenitor al Arabiei Saudite, Mohammed bin Salman, care, după ce a preluat puterea în 2017, a efectuat o vizită în Silicon Valley și le-a permis femeilor să conducă autovehicule.

Și în cazul lui Kim Jong Un, semnalele inițiale erau pozitive, crede John Delury, expert în China la Universitatea Yonsei din Seul. El căuta semnalele care să arate că tânărul lider se va înscrie pe drumul reformelor și prosperității pentru Coreea de Nord, călcând pe urmele celor începute de Deng Xiaoping în China începând cu 1978.

Atmosfera era însă una marcată de un alt fel de optimism: un optimism că sfârșitul era aproape.

De la Seulul apropiat la Washingtonul îndepărtat, mulți oficiali guvernamentali și analiști au prevăzut cu îndrăzneală – uneori în șoaptă, alteori vehement – că urma o perioadă caracterizată de instabilitate generalizată, un exod în masă în China, un puci militar și un colaps iminent. Această perspectivă apocaliptică se sprijinea pe o idee comună: cu siguranță că acest regim nu putea supraviețui după tranziția la al treilea lider totalitar pe nume

Kim, darămite unul care fusese educat la școli scumpe din Europa și avea o obsesie pentru echipa de baschet Chicago Bulls; pe scurt, un tânăr fără niciun fel de istoric în armată sau administrație.

Victor Cha, negociatorul-șef al Statelor Unite cu Coreea de Nord în timpul administrației președintelui George W. Bush, a prevăzut în paginile cotidianului *New York Times* că regimul urma să se prăbușească în câteva luni, dacă nu chiar săptămâni.

Cha a fost poate cel mai vehement dintre experți, dar nu era, cu siguranță, singurul care întrevedea un astfel de deznodământ. Majoritatea observatorilor erau de părere că sfârșitul e iminent. Scepticismul față de capacitățile lui Kim Jong Un era larg răspândit.

Și eu mă îndoiam. Nu puteam să-mi imaginez Coreea de Nord sub a treia generație Kim. Urmărisem Coreea de Nord, de aproape și de departe, de ani de zile. În 2004, *Financial Times* m-a trimis corespondent la Seul pentru ambele Corei. Era începutul unei obsesii de durată.

În următorii patru ani, am călătorit în Coreea de Nord de zece ori, inclusiv cinci deplasări la Phenian. Am făcut turul monumentelor familiei Kim și am luat interviuri autorităților, directorilor de companii și profesorilor universitari, toate în compania persoanelor desemnate de regim să mă supravegheze. Au fost atenți să nu fiu expusă la nicio informație care ar fi putut să mă facă să mă îndoiesc de imaginea pe care încercau atent să o construiască.

Încercasem în tot acest timp să întrezăresc adevărul. În ciuda tentativelor de mușamalizare ale regimului, se vedea cu ușurință că țara era în criză, că nimic nu era ceea ce părea a fi. Economia de-abia se mai ținea pe picioare. Frica din ochii oamenilor era

omniprezență. Aplauzele pe care le-am auzit în cinstea lui Kim Jong Il în 2005, când mă aflam la doar 15 metri de el, păreau înregistrate.

Sistemul nu mai putea să reziste sub o a treia generație. Sau poate că da?

Expertii care se așteptau la reforme substanțiale s-au înșelat. Cei care au prevăzut un colaps iminent s-au înșelat. Eu m-am înșelat.

În 2014, după șase ani în care am fost departe de Peninsula Coreeană, am revenit în regiune pe un post de corespondent al *Washington Post*.

După câteva luni, la aproape trei ani de la înscăunarea lui Kim Jong Un, am mers să fac un reportaj despre turneul de wrestling din Phenian. Ce n-ar face jurnaliștii ca să obțină o viză pentru Coreea de Nord!

Am rămas uluită.

Știam că în capitală se construise mult, dar habar nu aveam cât de mult. Părea că în centrul orașului la fiecare două străzi mai apărea câte un bloc sau un teatru nou. Pe vremuri, era ceva neobișnuit să vezi până și un tractor, însă dintr-odată oamenii în uniforme oliv, de armată, construiau clădirile cu ajutorul camioanelor și macaralelor.

Înainte, când mă plimbam pe străzi, nimeni nici măcar nu se uita în direcția mea, chiar dacă străinii erau foarte rari. Priveau în pământ și grăbeau pasul. În oraș se instalase acum o atmosferă mai detașată. Oamenii erau mai bine îmbrăcați, copiii se dădeau pe patine cu roțile în patinoare noi, în general atmosfera era mai relaxată.

Nu încăpea îndoială că viața era în continuare deprimantă în capitala-model: cozile de troleibuze defecte erau încă lungi, destule bătrâne cocoșate cărau saci imenși în spinare și nicăieri nu puteai vedea obezi. Nici măcar grăsuți. În afara Lui. Era însă limpede că Phenianul, orașul elitei care-l ținea pe Kim Jong Un la putere, nu era un oraș strâmtorat.

După aproape șapte decenii de la înființarea R.P.D. Coreea, fațada comunismului nu părea fisurată.

În decursul acestor șapte decenii, lumea a văzut multe alte regimuri dictatoriale, cu lideri care și-au torturat popoarele promovându-și propriile interese: Iosif Stalin, Pol Pot, Idi Amin, Saddam Hussein, Moammer Kadhafi, Ferdinand Marcos, Mobutu Sese Seko, Manuel Noriega. Unii erau ideologi, alții cleptocrați. Mulți erau și una, și alta.

Au existat și cazuri de dictaturi cu transmitere ereditară. În Haiti, „Papa Doc” Duvalier a transmis puterea fiului său, „Baby Doc”, iar președintele Siriei, Hafez al-Assad, a predat conducerea fiului său Bashar. Fidel Castro al Cubei a luat măsuri pentru ca fratele lui Raul să preia controlul.

Ceea ce-i diferențiază însă pe cei trei Kimi este perioada în care au controlat țara. În timpul domniei lui Kim Ir Sen, Statele Unite au avut 10 președinți, începând cu Harry S. Truman și terminând cu Bill Clinton. Japonia a avut 21 de prim-miniștri. Kim Ir Sen a trăit cu aproape două decenii după Mao Zedong, și patru decenii după Stalin. Coreea de Nord a rezistat deja mai mult timp decât Uniunea Sovietică.

Voiam să-mi dau seama cum au reușit să facă față provocărilor acest tânăr și regimul pe care l-a moștenit. Voiam să aflu tot ce se poate ști despre Kim Jong Un.

Am început așadar să vorbesc cu toți cei care l-au întâlnit, căutând indicii despre acest lider foarte enigmatic. A fost dificil: puțini oameni l-au întâlnit în persoană și, chiar și dintre aceștia, numărul celor care au petrecut mai mult timp cu el era infim. Am căutat însă orice fel de informații se puteau găsi.

Am dat de mătușa și unchiul lui Kim Jong Un, care i-au fost tutori în perioada studiilor în Elveția. Am călătorit în capitala Elveției, Berna, căutând indicii despre anii adolescenței, am stat în fața clădirii unde a fost apartamentul lui și m-am plimbat în jurul fostei sale școli.

Am luat de două ori masa într-un restaurant infect din Alpii Japoniei cu Kenji Fujimoto, un bucătar ratat care a gătit pentru tatăl lui Kim și care devenise un soi de tovarăș de joacă al viitorului lider. Am vorbit cu oameni care au făcut parte din anturajul cu care a călătorit în Coreea de Nord baschetbalistul Dennis Rodman și am auzit povești cu beții și comportamente îndoielnice.

De îndată ce am aflat că Kim Jong Nam, fratele vitreg mai mare al lui Kim Jon Un, a fost asasinat în Kuala Lumpur, m-am suit imediat în avion și am mers la locul unde fusese asasinat cu doar câteva ore în urmă. Am așteptat în fața morgii unde era depozitat cadavrul, urmărind intrările și ieșirile unor oficiali nord-coreeni furioși. Am mers la ambasada Coreei de Nord și am descoperit că erau atât de enervați de prezența reporterilor, încât își demontaseră butonul de la soneria de la poartă.

Am găsit-o pe verișoara lui Kim Jong Nam, femeia care a devenit, practic, sora acestuia și a păstrat legătura cu el mult timp după ce aceasta a dezertat, iar el a rămas în exil. A trăit o viață complet diferită sub o nouă identitate vreme de 25 de ani.

După aceea, în agitația diplomatică a lui 2018, mi-a fost dintr-odată mult mai ușor să găsesc oameni care-l cunoscuseră pe liderul nord-coreean.

Sud-coreenii și americanii organizaseră summiturile între Kim Jong Un și președinții Moon Jae-in și Donald Trump și luaseră parte la acestea. Am vorbit cu oameni care discutaseră la Phenian cu el, o cântăreață din Coreea de Sud sau un reprezentant sportiv al Germaniei. L-am văzut cum trecea cu coloana oficială pe lângă mine în Singapore. Am căutat orice puteam afla din orice întâlnire cu acest potentat misterios.

Am intervenit în mod repetat pe lângă diplomații nord-coreeni de pe lângă Națiunile Unite – o adunătură de funcționari rafinați care trăiesc împreună pe insula Roosevelt din East River, denumită uneori în glumă drept republica socialistă din New York City – și am solicitat un interviu cu Kim Jong Un. Aveam șanse mici, dar nu era o idee complet trăsnită. La urma urmei, Kim Ir Sen luase în 1994 prânzul cu un grup de jurnaliști străini cu puțin timp înainte de moartea sa.

Așadar, de fiecare dată când ne întâlneam – întotdeauna la prânz, într-un restaurant de fripturi din partea semicentrală a Manhattanului, unde comandau întotdeauna mușchi file de 48 de dolari, și nu oferta zilei –, întrebam. De fiecare dată mi se răspundea cu hohote de răs.

Cu cea mai recentă ocazie, la o lună de la summitul dintre Kim Jong Un și Donald Trump din vara lui 2018, suavul diplomat care ține legătura cu presa din Statele Unite, ambasadorul Ri Yong Phil, mi-a răs în față și mi-a spus: „Poți să visezi”.

În loc să visez, mi-am propus să aflu care e realitatea în afara capitalei contrafăcute, în locurile pe care regimul nu-mi dădea voie să le vizitez. Am găsit nord-coreeni care-l cunoșteau pe Kim

Jong Un, nu personal, ci prin intermediul politicilor lui: nord-coreeni care au trăit sub regimul lui și au reușit să scape.

În anii în care m-am ocupat de Coreea de Nord am cunoscut mulți oameni, poate chiar sute, care au fugit din statul familiei Kim. Ei sunt adesea numiți „dezertori”, dar nu-mi place acest cuvânt; presupune că au comis o infracțiune fugind de acel regim. Prefer să le spun „evadați” sau „refugiați”.

Devine din ce în ce mai dificil să găsești oameni dispuși să vorbească. Unul dintre motive e că fluxul de evadați s-a redus considerabil în anii lui Kim Jong Un, ca urmare a întăririi pazei la graniță și a creșterii standardului de viață din țară. Un alt motiv îl reprezintă așteptările refugiaților, care voiau să fie plătiți pentru mărturia lor, ceea ce pentru mine reprezintă un tabu etic.

Am găsit însă, prin intermediul grupurilor care-i ajută pe nord-coreeni să fugă sau să se stabilească în Coreea de Sud, zeci de oameni dornici să discute cu mine fără plată. Erau tot soiul de oameni: funcționari și comercianți care o duceau bine în Phenian, oameni din zonele de frontieră care-și câștigau existența la piață, cei care au ajuns în închisorile barbare ale regimului din motive cât se poate de triviale.

Existau și oameni care au fost optimiști că acest tânăr lider ar putea fi cel care să aducă o schimbare în bine, dar și inși care erau în continuare mândri de faptul că țara lor, Coreea de Nord, avea un program nuclear pe care vecinii săi mai bogați nu îl aveau.

Pe unii i-am cunoscut în Coreea de Sud, adesea la restaurante ieftine cu grătar în cartierele dormitor, după ce ieșeau de la serviciu. Cu alții am discutat în apropierea malului râului Mekong, în timp ce făceau o pauză în drumul lor periculos, stând pe podea cu ei în camere promiscue de hotel din Laos și Thailanda.

Cei pe care i-am cunoscut în nordul Chinei se aflau în cele mai riscante împrejurări. China consideră că evadații din Coreea de Nord sunt migranți economici, ceea ce înseamnă că, dacă sunt prinși, sunt pasibili de repatriere în Coreea de Nord unde pot îndura pedepse grele. Cu toate că se ascundeau în apartamente de împrumut, mi-au relatat cu mult curaj poveștile lor.

După sute de ore de interviuri în opt țări, am reușit să compilez un puzzle intitulat Kim Jong Un.

Ceea ce am aflat nu e de bine pentru cei 25 de milioane de oameni rămași în continuare prizonieri în Coreea de Nord.

CAPITOLUL 1

ÎNCEPUTUL

Maiestuosul tovarăș Kim Jong Un, coborât din rai și conceput de muntele Paektu.

– Rodong Sinmun, 20 decembrie, 2011

WONSAN E UN RAI PE PĂMÂNT. SAU CEL PUȚIN UN rai în Coreea de Nord

Într-o țară plină de munți semeți și cu un sol pietros, cu ghețuri siberiene și inundații, coasta estică a Wonsanului e una dintre puținele zone frumoase. Are plaje albe, pline de nisip, și un port ferit, presărat cu insulițe. În Wonsan își petrec vacanțele privilegiații din Coreea de Nord. E un soi de Martha's Vineyard, un Monte Carlo local.

Înoată în mare sau se relaxează în piscinele vilelor lor cu vedere la mare. Consumă carne delicioasă de crab și icre. Se relaxează în lacul Sijung aflat în apropiere, ale cărui ape cu temperatura de 42 de grade se spune că alină epuizarea și alungă ridurile, împropătând instantaneu cadrele de partid obosite.

E zona preferată a celei mai elitiste dintre elite: familia Kim, care a controlat Coreea de Nord vreme de peste șapte decenii.

Aici a aterizat un tânăr luptător antiimperialist cu pseudonimul de Kim Ir Sen când a revenit în Coreea, în 1945, după înfrângerea militară a Japoniei în cel de-Al Doilea Război Mondial și evacuarea trupelor acesteia.

Aici se ascundea Kim Jong Il, în vârstă de doar 4 ani, la finalul războiului, în timp ce tatăl său lupta să devină liderul proaspătului înființat stat, Coreea de Nord. Această jumătate a peninsulei avea să fie susținută de Uniunea Sovietică și China – două state comuniste –, în vreme ce în jumătatea sudică se instalase un guvern sprijinit de Statele Unite, o țară democrată.

Aici și-a petrecut verile copilăriei și un băiețel pe nume Kim Jong Un, jucându-se pe plajă și trecând în viteză peste valuri într-o barcă gonflabilă în formă de banană.

Născut la 8 ianuarie 1984 – un an care a rămas pentru totdeauna în lumea exterioară asociat cu oprimarea și distopia, grație romancierului George Orwell –, bunicul băiatului conducea deja RPD Coreea de 36 de ani. El era Marele Conducător, Soarele Națiunii, Mereu-Victoriosul și Strălucitorul Comandant Kim Ir Sen.

Tatăl băiatului – un bărbat bizar, obsedat de filme și care urma să împlinească 42 de ani – fusese desemnat moștenitorul regimului, gata să primească dubioasa distincție de primă dinastie comunistă a lumii. Era pregătit să devină Iubitul Conducător, Generalul Glorios care s-a Pogorât din Ceruri și Lumina Călăuzitoare a Secolului Douăzeci și Unu.

Amândoi petreceau cu plăcere în Wonsan. Și băiatul care avea să le calce pe urme se bucura de Wonsan.

Pe măsură ce creștea, Kim Jong Un venea din vest, de la Phenian, sau foarte din Vest, de la școala sa din Elveția, pentru a-și petrece verile aici. Mult mai târziu, dornic să se dea mare cu acest bălci și-a invitat un prieten baschetbalist american, excentric, în excursii cu barca și multe petreceri. Chiar și mai târziu, un dezvoltator imobiliar american ajuns președinte avea să laude „plajele grozave” ale Wonsanului, descriindu-l ca fiind un loc ideal pentru construcția de apartamente de vacanță.

Regimul Kim prezintă frumusețea naturală a Wonsanului unor străini aleși, pentru a răspândi mitul că în Coreea de Nord am putea găsi un „paradis socialist”. Orașul, în sine, nu e deosebit de atrăgător. Wonsanul a fost ras de pe fața pământului în timpul bombardamentelor americane în Războiul din Coreea și a fost reconstruit într-un stil sovietic anost. Placardele roșii, pe care stă scris „Trăiască Marele Conducător Tovarășul Kim Ir Sen”, și panourile, care laudă totalitarismul pentru o populație ce nu a avut de ales, pot fi întâlnite pe clădirile cenușii din centrul orașului.

Plaja albă imaculată din Songdowon a reprezentat întotdeauna principala atracție din oraș. Pe parcursul anilor '80, în timp ce Kim Jong Un se juca pe plajă, Wonsanul a devenit o destinație predilectă pentru conferințe comuniste. O tabără de cercetași organizată în 1985 atrăgea pionieri din Uniunea Sovietică și RDG, iar presa de partid publica fotografii cu copii fericiți care zburau în jurul lumii ca să-și petreacă verile în Wonsan¹.

Realitatea – chiar și atunci, în anii '80, când exista încă URSS-ul care-și susținea statul clientelar asiatic – era cu totul alta.

Când Lee U Hong, un inginer agronom care trăia în Japonia, dar era coreean, a sosit în 1983 la Wonsan ca să predea la Facultatea de agronomie, el a urmărit un grup de tinere care învățau

despre un copac celebru denumit pinul auriu. Lee credea că erau niște eleve de clasa a IX-a. S-au dovedit a fi studente, dar, pentru că erau atât de malnutrite, păreau mai tinere cu câțiva ani².

În anul următor, când a mers la plajă în căutarea faimosului trandafir de Wonsan, nu a putut găsi niciunul. Un localnic i-a spus că copiii erau atât de înfomețați, încât culegeau florile pentru a putea mânca semințele din ele.

Lee nu a văzut niciun fel de agricultură modernă sau ferme mecanizate dintre cele promovate cu mare pompă de guvern și reprezentanții acestuia. În schimb, a văzut mii de oameni care recoltau porumbul și orezul cu mâinile goale³.

Regimul Kim avea însă un mit de perpetuat. Când inundațiile au făcut ravagii în Coreea de Sud în 1984, Nordul a trimis ajutoare umanitare pe nave care au plecat din portul Wonsan, aflat la doar 130 de kilometri de Zona Demilitarizată, o fâșie de 4 kilometri care împarte peninsula de la finalul Războiului Coreei, în 1953.

La opt luni de la nașterea lui Kim Jong Un, în vreme ce nord-coreenii obișnuiți sufereau de lipsuri alimentare, din Wonsan se expediau saci inscripționați cu mesajul „Bunuri pentru ajutorarea victimelor inundațiilor din Coreea de Sud”, purtând simbolul Crucii Roșii din Coreea de Nord.

„Cum era primul eveniment fericit în istoria celor patru decenii de despărțire, docul forfotea de pasiune”, trâmbița oficiosul Partidului Muncitoresc Coreean *Rodong Sinmun*, în 1984. „Docul mare răsuna de mesaje vesele de adio... Întregul port era plin de iubire de familie.”

Kim Jong Un nu ar avea, desigur, cum să știe nimic despre asta. El ducea o viață paradiziacă, izolată, într-unul dintre palatele

familiei de la Phenian sau la reședința de pe plajă de la Wonsan, unde casa era atât de mare, încât copiii familiei Kim se foloseau de o mașinuță electrică de golf pentru a se deplasa⁴.

În anii '90, în timp ce copiii din Coreea de Nord mâncau semințe în loc de mâncare, Kim Jong Un se delecta cu sushi și urmarea filme de acțiune. Începuse să facă o pasiune pentru baschet și zbura la Paris ca să viziteze parcul de distracții Euro Disney.

El a trăit în spatele cortinei celui mai secretos regim din lume până în 2009, când a împlinit 25 de ani. În acel an, când a fost prezentat formal elitei nord-coreene ca succesor al tatălui său, a fost făcută prima fotografie comemorativă în Wonsan. Aceasta a fost prezentată la postul de televiziune nord-coreean doar o singură dată, poate de două ori, și este foarte voalată, dar în ea îl putem vedea pe Kim Jong Un, îmbrăcat într-un costum negru à la Mao, stând sub un copac împreună cu tatăl, fratele și sora sa, precum și doi alți bărbați.

Wonsanul a rămas un loc extrem de important pentru Kim Jong Un. După ce a devenit lider, poate pentru a-și reface distracția lipsită de griji din copilărie, a susținut construirea unui parc uriaș de distracții în Wonsan. Orașul găzduiește acum un acvariu cu un tunel printre bazine, o casă a oglinzilor și parcul acvatic Songdowon, un complex uriaș cu piscine interioare și exterioare. Parcul e dotat cu un tobogan care se varsă într-o serie de piscine rotunde. E ca un paradis socialist remodelat pentru epoca parcurilor de distracții.

Kim Jong Un a inspectat procesul de construcție la scurt timp după ce a devenit „Iubitul și Respectatul Conducător Suprem” la sfârșitul lui 2011. Într-o cămașă albă de vară, cu o insignă roșie deasupra inimii pe care se găsesc chipurile tatălui și bunicului său, el se apleacă peste tobogane și se uită la ele. Zâmbește larg,